

Bliv en del af netværket

Ejerskifteeksperten

3.-4. november 2014

Koldkærgård Conferencecenter

Kickoff seminar

Landbruget står over for et stort antal ejer- og generationsskifter. Det kalder på en bred række af kompetencer, når du som rådgiver skal vise vejen for din kunde.

Dag 1

Mikkel Gudsøe, chefadvokat for Dansk mode og Textil, guider os sikkert gennem samtalen om 'den tredje alder', og gør os klogere på etablering af tillid, 4D-rådgivning, empati, spørgeteknik og kropssprog. Ivan Damgaard, Videncentret for Landbrug, dykker ned i 'Lifetime Strategy', som stiller skarpt på de strategiske overvejelser, der ligger bag et succesfuldt ejer- og generationsskifte.

Dag 2

Vi følger op på førstedagens oplevelser og udveksler erfaringer. Vi diskuterer de fremtidige fokusområder i Ejerskifteeksperten, og hvordan vi får mest muligt ud af netværket. Derudover vil specialister fra Videncentret for Landbrug give dig konkret viden om bl.a. skat, jura, finansiering og strategi i et ejer- og generationsskifte, hvor du også vil få mulighed for at spørge ind til konkrete problemstillinger.

Pris: 2.000 kr.

Ultimo november 2014

Et sted i nærheden af dig

Fyraftensmøde

Tag din kunde i hånden og kom til et fyraftensmøde i nærheden af dig. Vi stiller skarpt på de mange overvejelser et ejer- og generationsskifte kræver. Mange forhold skal undersøges, og jo tidligere din kunde starter tankeprocessen, jo nemmere bliver det at forlige sig med forandringen. Benyt chancen til at oplyse din kunde om den kommende ejerskiftekonference.

Gratis

Januar 2015

Koldkærgård Konferencecenter

Temadag

Vi tager temperaturen på din kundeportefølje og lader op til den efterfølgende ejerskiftekonference, hvor du og din kunde påbegynder rejsen sammen. Med udgangspunkt i konceptet 'Trumf på rådgivningen' holder vi generalprøve, så du er klædt på til konferencen.

Pris: 500 kr.

Ultimo februar 2015

Nordjylland og/eller Sønderjylland

Ejerskiftekonference

Du og din kunde påbegynder rejsen sammen. Den neutrale bane og de trygge rammer gør det muligt for landmanden og hans ægtefælle at tage stilling til fælles værdisæt, vision, strategi og plan.

Dag 1 - Landmand

Videncentret for Landbrugs specialister holder oplæg om bl.a. risikospredning, 'Lifetime Strategy', køber egnethedsvurdering, alternativer til køb og finansiering samt problematikken om, hvad ejendommen er værd i ejer- og generationsskiftet.

Dag 2 - Landmand/rådgiver

Ivan Damgaard, Videncentret for Landbrug, gør os klogere på samtalen om 'den tredje alder', hvorefter du fører samtalen ud i livet. Slutmålet er en fælles og klar strategi for det kommende ejer- og generationsskifte og de overordnede handlinger, der skal sættes i gang. Du vil i løbet af dagen også kunne søge råd og vejledning fra Videncentrets specialister.

Landmand: 2.000-2.500 kr. pr. person

Gratis for rådgivere

April 2015

Koldkærgård Konferencecenter

Temadag

Vi gør status og samler op på erfaringerne fra ejerskiftekonferencen. Vi bygger oven på din nuværende viden med ekspertindlæg, og vi lægger i fællesskab strategien for det videre forløb i netværket Ejerskifteeksperten.

Pris: 500 kr.

Ejerskifteeksperten

- Et ekspertnetværk i DLBR
- Unikt netværk og fortroligt forum
- Altid up-to-date på den nyeste viden
- Ca. 4 årlige kursusdage
- Undervisning af højeste kvalitet fra VFL's Rejsehold og eksterne eksperter
- Erfarings- og vidensudveksling på grundlag af egne cases

Tilmeld dig allerede i dag!

DLBR Videncentret Produkter Landbrugsinfo Landmand.dk IT produkter DLBR Intern Netbutikken

Log på Bestil adgang

Søg

LandbrugsInfo

Byggeri Energi Fjerkræ Får Heste IT Jura Kvæg Ledelse Maskiner Miljø Planteavl Rådgivning Svin Tværfagligt Økologi Økonomi

Fokus

Seneste artikler

Bestyrelse & Advisory Board

Ejer og generationsskifte

Helhedsorienteret risikostyring

Investering

Krydsoverensstemmelse

Personaleledelse

Strategi

Værditilvækst

Ejer- og generationsskifte

Få overblik over, hvad ejer- og generationsskifte er, og hvordan det gennemføres. Læs om, hvad du skal tage stilling til i forbindelse med køb eller salg af en landbrugsvirksomhed. Du finder desuden vejledninger, værktøjer og modeller, som giver dig overblik over et ejer- og generationsskifte.

Generelt

Få overblik over, hvad du som landmand skal gøre i forbindelse med et ejer- eller generationsskifte.

[Læs mere..](#)

Værktøjer og vejledninger

Her finder du hjælp til processen frem mod ejer- eller generationsskiftet. Find de forskellige modeller til ejer- eller generationsskifte, uanset om du er køber eller sælger.

[Læs mere..](#)

Kontakt

Jane Karlskov Bille
Specialkonsulent,
advokat ph.d.
Skat

Rikke Høgsaa Røding
Specialkonsulent,
advokat
Skat

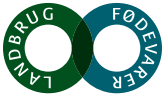

Morten Haahr Jensen
Specialkonsulent,
advokat
Erhvervsjura

Kurser og temadage

Hold dig opdateret med den nyeste viden på vores kurser. Se aktuelle kurser

Bliv en del af netværket Ejerskifteeksperten

Vil du være en del af et eksklusivt netværk for ejerskifteeksperter i landbruget? Savner du at være opdateret på de nyeste tendenser og regler inden for ejer- og generationsskifte? Så er netværk Ejerskifteeksperten det rigtige for dig!

I Ejerskifteeksperten stiller vi skarpt på de tværfaglige kompetencer, som er nødvendige for at navigere gennem et ejer- og generationsskifte i stadigt mere komplekse landbrugsvirksomheder.

Som en del af netværket bliver du klædt på til at håndtere alle aspekter i et ejer- og generationsskifte. Du bliver up-to-date på den nyeste viden inden for området, og du er garanteret personlig og faglig sparring samt feedback på konkrete problemstillinger fra din hverdag. Derudover giver netværket dig et fortroligt rum til erfaringsudveksling, hvor der er fokus på samarbejde, relationer og videndeling gennem arrangementer og dialog.

Vi kickstarter Ejerskifteeksperten med en perlerække af arrangementer, som sætter fokus på din udvikling og din rådgivning. Dyk længere ned i arrangementsrækken på bagsiden.

Løft din rådgivning til nye højder med Ejerskifteeksperten

3.-4. november 2014

Koldkærgård Conferencecenter

Kickoff seminar

Landbruget står over for et stort antal ejer- og generationsskifter. Det kalder på en bred række af kompetencer, når du som rådgiver skal vise vejen for din kunde.

Dag 1
Mikkel Gudsøe, chefadvokat for Dansk mode og Textil, guider os sikkert gennem samtalen om 'den tredje alder', og gør os klogere på etablering af tillid, 4D-rådgivning, empati, spørgeteknik og kropssprog. Ivan Damgaard, Videncentret for Landbrug, dykker ned i 'Lifetime Strategy', som stiller skarpt på de strategiske overvejelser, der ligger bag et succesfuldt ejer- og generationsskifte.

Dag 2
Vi følger op på førstedagens oplevelser og udveksler erfaringer. Vi diskuterer de fremtidige fokusområder i Ejerskifteeksperten, og hvordan vi får mest muligt ud af netværket. Derudover vil specialister fra Videncentret for Landbrug give dig konkret viden om bl.a. skat, jura, finansiering og strategi i et ejer- og generationsskifte, hvor du også vil få mulighed for at spørge ind til konkrete problemstillinger.

Pris: 2.000 kr.

Ultimo november 2014

Et sted i nærheden af dig

Fyraftensmøde

Tag din kunde i hånden og kom til et fyraftensmøde i nærheden af dig. Vi stiller skarpt på de mange overvejelser et ejer- og generationsskifte kræver. Mange forhold skal undersøges, og jo tidligere din kunde starter tankeprocessen, jo nemmere bliver det at forlige sig med forandringen. Benyt chancen til at oplyse din kunde om den kommende ejerskiftekonference.

Gratis

Januar 2015

Koldkærgård Conferencecenter

Temadag

Vi tager temperaturen på din kundeportefølje og lader op til den efterfølgende ejerskiftekonference, hvor du og din kunde påbegynder rejsen sammen. Med udgangspunkt i konceptet 'Trumf på rådgivningen' holder vi generalprøve, så du er klædt på til konferencen.

Pris: 500 kr.

Ultimo februar 2015

Nordjylland og/eller Sønderjylland

Ejerskiftekonference

Du og din kunde påbegynder rejsen sammen. Den neutrale bane og de trygge rammer gør det muligt for landmanden og hans ægtefælle at tage stilling til fælles værdisæt, vision, strategi og plan.

Dag 1 - Landmand
Videncentret for Landbrugs specialister holder oplæg om bl.a. risikospredning, 'Lifetime Strategy', køber egnethedsvurdering, alternativer til køb og finansiering samt problematikken om, hvad ejendommen er værd i ejer- og generationsskiftet.

Dag 2 - Landmand/rådgiver
Ivan Damgaard, Videncentret for Landbrug, gør os klogere på samtalen om 'den tredje alder', hvorefter du fører samtalen ud i livet. Slutmålet er en fælles og klar strategi for det kommende ejer- og generationsskifte og de overordnede handlinger, der skal sættes i gang. Du vil i løbet af dagen også kunne søge råd og vejledning fra Videncentrets specialister.

Landmand: 2.000-2.500 kr. pr. person**Gratis for rådgivere**

April 2015

Koldkærgård Conferencecenter

Temadag

Vi gør status og samler op på erfaringerne fra ejerskiftekonferencen. Vi bygger oven på din nuværende viden med ekspertindlæg, og vi lægger i fællesskab strategien for det videre forløb i netværket Ejerskifteeksperten.

Pris: 500 kr.

Tilmeld dig kickoff seminaret ved at kontakte Marianne Borg på 8740 5502 eller mab@vfl.dk

Projektet 'Landbrugsvirksomhedens placering i en ny økonomisk normal' dækker udgifter til udvikling og oplægsholdere. Du betaler i 2014/2015 derfor kun for forplejning i forbindelse med arrangementerne.

Nyt om ejerformer i landbruget

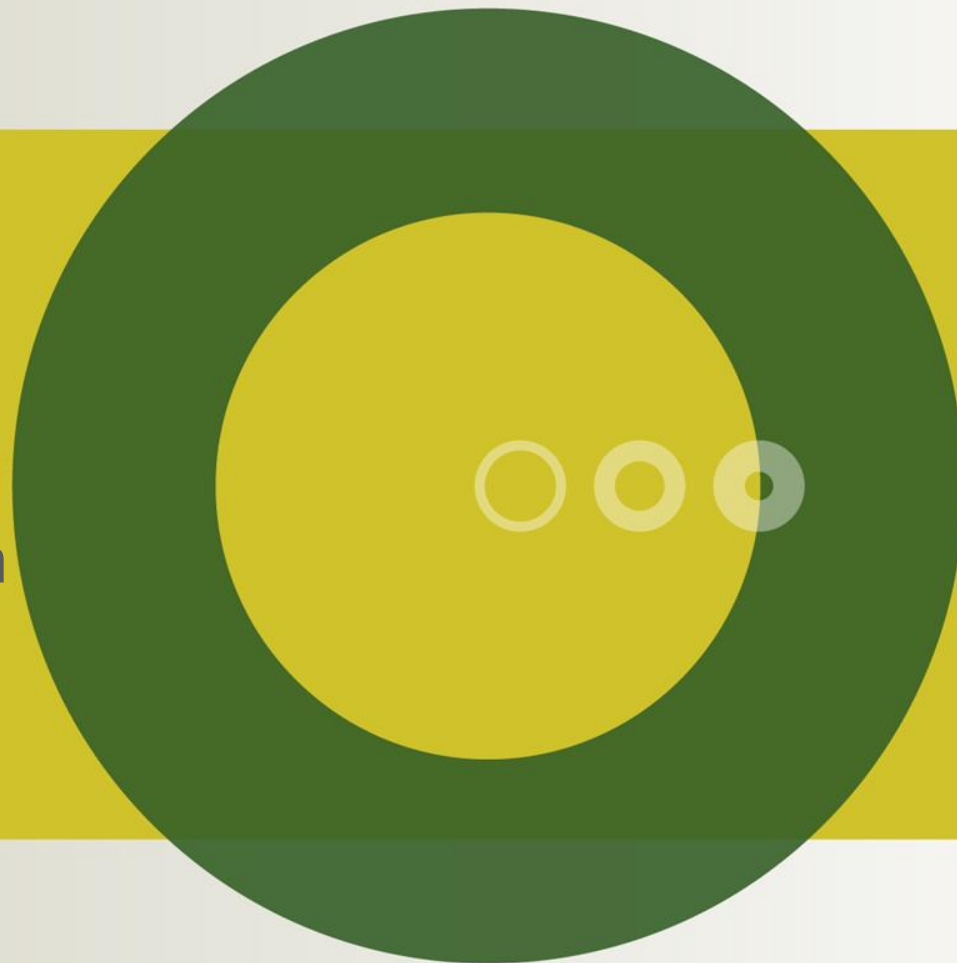
3. oktober 2014

v/

Morten Haahr Jensen

og

Jacob Langvad Nielsen

Programpunkter

- Nuværende og kommende regler i landbrugsloven
- Nye muligheder for selskabseje inden for landbruget
- Væsentlige forpagtningsmæssige forhold, herunder forpagtning som alternativ til eje
- Spørgsmål og debat

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Nuværende og kommende regler i landbrugsloven

Hvem kan eje og hvordan?

- Afgøres af landbrugsloven
- Nuværende lov fra 2004
- Mange lovændringer siden 2004
- Store ændringer i 2010
- Seneste ændring i 2013
- Stadig problemer i forhold til finansiering
- Lovændring på vej

Ejerformer i dag

- Personligt eje - selveje
- Sameje – flere fysiske personer ejer sammen
- Selskabseje – A/S og ApS
- Andre selskabskonstruktioner

Erhvervelsesbetingelser før 1. april 2010

- Krav til alder (18 år)
- Bopælspligt i mindst 8 år
- Krav om egen drift i mindst 8 år (når > 30 ha)
- Uddannelseskrav (når > 30 ha)
- Afstandskrav når flere ejendomme (10 km)
- Max. grænser: 4 ejendomme/400 ha (pro rata)
- Fortrinsstilling (når >100 ha)

Selskabers erhvervelse før 1. april 2010

- Kun aktie- og anpartsselskaber
- "Landmand i selskabet" skulle
 - eje mindst 10% af kapitalen, og
 - have stemmeflertal
- "Landmand" skulle enten være
 - hidtidig ejer af ejendommen, eller
 - opfylde erhvervelsesbetingelserne
- Øvrige deltagere skulle være familiemedlemmer

Personlig erhvervelse - 2014

- Fri handel
 - Bopælspligt i 10 år
 - Fortrinsstilling når > 150 ha
- Familiehandel og arv
 - Ejet af sælger/afdøde i mindst 8 år
 - Bopælspligt i 10 år, dog ikke for ægtefæller, der arver
- Sameje – flere fysiske personer
 - "Ankermand" skal have en andel på mindst 20 % og opfylde erhvervelsesbetingelser
 - IKKE muligt for fysisk person og selskab at eje sammen

Bopælspligten

- Gælder i 10 år
- Skal opfyldes fra en ejet eller medejet ejendom
- Kan også opfyldes fra en af ægtefællen eller samleveren ejet/medejet ejendom
- Kan opfyldes af en lejer, der bor på én af de ejede/medejede ejendomme
- Ejer må kun opholde sig ejendommen, hvis det sker i naturlig tilknytning til ejendommens drift

Fortrinsstilling

- Ved køb, hvor man i forvejen ejer mindst én landbrugsejendom
- Når man bliver ejer/medejer af mere end 150 ha
- Hovedejendomsregel - 150 ha
- 40 %-regel – i forhold til ”den erhvervede landbrugsejendom”
- Strenge krav til ”fortrinsstiller”

Selskabers erhvervelse - 2014

- Kun aktie- og anpartsselskaber kan erhverve uden tilladelse
- Krav om "landmand i selskabet", som
 - er en fysisk person
 - enten er hidtidig ejer eller opfylder erhvervelsesbetingelserne
 - skal varetage den daglige drift, når > 30 ha, og ejendommen ikke er bortforpagtet
- Ikke et krav, at "landmand" ejer kapitalandele!
- "Landmand" skal have bestemmende indflydelse

Bestemmende indflydelse

- Stemmeflertal
- Råderet over stemmeflertal via aftaler med andre kapitalejere
- Beføjelse i vedtægter eller aftale til at styre de finansielle og driftsmæssige forhold
- Beføjelse til at udpege eller afsætte flertallet af medlemmerne i det øverste ledelsesorgan, hvor dette har bestemmende indflydelse i selskabet

ELLER

- Råderet over faktiske flertal af stemmer i relevante organer

Øvrige kapitalejere

- Ingen krav til investor
- Kan være både fysiske og juridiske personer
- Intet krav om familierelationer
- Intet krav til holdingkonstruktion
- Kan eje 100 %

Identifikation

- Mellem selskab og "landmanden"
- Gælder i relation til
 - Erhvervelse
 - Bopælspligt
 - Udstykning
 - Sammenlægning
 - Samdrift
- Selskab kan eje en bygningsløs ejendom, hvis "landmand" ejer en ejendom med stuehus

Øvrige selskabers erhvervelse

- Kræver tilladelse fra NaturErhvervstyrelsen
- Selskaber, der ikke opfylder § 20, herunder P/S, K/S og I/S
- Kan få tilladelse, hvis betingelser for sameje er opfyldt
 - Én deltager ejer mindst 20 %
 - Denne opfylder bopælspligten og reglerne om fortrinsstilling, **og**
 - Øvrige deltagere er fysiske personer

Kommende "varslede" ændringer

- Udspringer af "Aftale om Vækstplan for Fødevarer" fra april 2014
- Forslag i høring i juli
- Ændringsforslag forventes fremsat i oktober
- Bred forligskreds
- Forventes vedtaget inden jul
- Forventes at træde i kraft den 1. januar 2015

Personlig erhvervelse - 2015

- Fri handel
 - Bopælspligt i 10 år
 - INGEN fortrinsstilling
- Familiehandel og arv
 - Ejet af sælger i mindst 8 år
 - Bopælspligt i 10 år, dog ikke for ægtefæller, der arver
- Sameje – flere fysiske personer
 - "Ankermand" skal have en andel på mindst 20 % og opfylde erhvervelsesbetingelser
 - IKKE muligt for fysisk person og selskab at eje sammen

Selskabers erhvervelse - 2015

- Selskabskredsen udvides, så følgende kan eje
 - A/S
 - ApS
 - Partnerselskaber (P/S)
 - Iværksætterselskaber (IVS)
 - Europæiske selskaber (SE)
 - Erhvervsdrivende fonde
 - Alternative investeringsfonde
 - Forsikringsselskaber

Selskabers erhvervelse - 2015

- Ikke krav om "landmand"
- Krav om "bestemmende indflydelse" ophæves
- Krav om "egen drift" når > 30 ha ophæves
- Bopælspligt – en person skal tage fast bopæl
- "Identifikation" forsvinder
- Ejendom nr. 1, der købes af et selskab, skal være med beboelse

Øvrige selskaber

- Følgende selskabstyper kan få tilladelse:
 - Interessentskaber (I/S)
 - Kommanditselskaber (K/S)
 - Andelsselskaber (A.m.b.A.)
 - Forening med begrænset ansvar (F.m.b.A)
 - Medarbejderinvesteringsselskaber (M/S)
- Formål skal være jordbrugsmæssig udnyttelse
- Vil blive stillet et bopælskrav
- Ikke henvisning til samejeregelen (§ 16)

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

**Nye muligheder for
selskabseje inden for
landbruget**

Væsentlige barrierer er væk

- Lovgivningen åbner op for selskabseje
- Barrierer er væk, herunder krav om "bestemmende indflydelse"
- Flere selskabstyper anerkendes
- Andre barrierer er stadig tilbage
 - Tradition
 - Det økonomiske incitament
 - Rådgivningsfokus

Forskellige citater

"L&F: Nej til opgør med selvejet" (april)

"Lone Andersen: Spekulation i jord truer unge landmænd" (30. september)

"Pensionsselskab savner landmænd: Bange for at miste selvejet" (30. september)

A/S og ApS

- Færre krav for at kunne købe uden tilladelse
- Ikke krav om "landmand"
- Kapitalejere kan have indflydelse, der svarer til kapitalandel
- Ingen restriktioner i forhold til deltagere – hvem som helst kan eje kapitalandelene
- Et enkelt selskab vil uden problemer kunne købe flere landbrugsejendomme (ingen fortrinsstilling)
- Kinesere på vej?

Partnerselskaber – P/S

- Kan købe uden tilladelse
- En blanding mellem et kommanditselskab og et aktieselskab
- Deltagere som i K/S – komplementar, som hæfter, og kommanditister/aktionærer
- Komplementaren skal have særlige beføjelser
- Hvem som helst kan være komplementar og kommanditaktionær
- Skattemæssig transparent
- ”Automatisk sambeskatning”

Erhvervsdrivende fonde

- Kan købe uden tilladelse
- Reguleret i lov
- Krav til vedtægter m.v.
- Krav om bestyrelse på mindst 3 medlemmer
- Kapitalkrav på mindst 300.000 kr.
- Stiftelse kan ske ved indskud af ejendom
- Enkelte ejendomme ejes i dag af fonde – historisk begrundet

Øvrige mulige ejere

- Forsikringsselskaber, herunder pensionskasser
- Iværksætterselskaber
- Europæiske selskaber
- Alternative investeringsfonde
- Interessentskaber
- Kommanditselskaber
- Andelsselskaber
- Foreninger
- Medarbejderinvesteringsselskaber

Fremtidens ejerstruktur

Pessimisten:

- Selvejet er dødt
- Næsten alt landbrugsjord vil blive ejet af store (udenlandske) investeringsselskaber
- Jordpriserne bliver så høje, at danske landmænd ikke kan købe
- Næsten ingen husdyrproduktion tilbage

Fremtidens ejerstruktur

Optimisten

- Unge landmænd får mulighed for at købe sammen med ekstern investorer
- Nuværende ejere kan sælge uden store tab
- Nye ejerkonstruktioner mellem landmænd og investorer opstår
- Nye "ejere" bringer ny inspiration til erhvervet
- Mange er glade for at forpagte frem for at eje

**Væsentlige
forpagtningsmæssige
forhold, herunder
forpagtning som
alternativ til eje**

Forpagtning - Landbrugsloven

§ 27 – forpagtning af hele ejendommen

- Forpagtning af hel ejendom i max. 30 år
- Ingen bopælspligt

§ 28 – forpagtning af dele af ejendommen

- Delforpagtning i max. 30 år
- Krav om samdrift med en anden landbrugsejendom
 - Hvis man ikke i forvejen ejer eller forpagter en landbrugsejendom i sin helhed, kan man ikke forpagte dele af landbrugsejendommen.

Forpagtning - generelt

TL § 3

- *Brugsrettigheder, der ikke er stiftet på længere tidsvilkår end de sædvanlige, er gyldige mod enhver uden tinglysning. Ved brugsrettigheder over landejendomme er en opsigelse St. Hansdag til at fratræde næstfølgende 1. maj sædvanligt vilkår.*
- Hvis aftalt uopsigelighed i 5 år, og bortforpagter går konkurs?

Forpagtning generelt

- Konkursbo skal ikke respektere opsigelsesvarsel, hvis længere end sædvanligt varsel
 - Økologistøtte forudsætter at økologisk dyrkning i 5 år.
- **NB:** Få tinglyst kontrakten på ejendommen hvis opsigelsesvarslet er længere end sædvanligt

Hvorfor forpagtning

- Erhvervet generelt → finansieringsproblemer
- Stor udfordring at skaffe kapital
- Forpagtning kræver mindre kapital
- Gældsbindingen lavere
 - NB: driftskapital, anlægskapital mv.
- Færre renteudgifter – ikke så rentefølsom
- Kan kombineres med eje af ejendomme
- Nyetablering - unge landmænd på markedet
- Udvidelse – etablerede landmænd

Citater - Landbrugsavisen

○ 26. sept. 2014

Opråb: Tænk kreativt ved etablering

"Som mange andre drømte jeg om, at købe en veldrevet ejendom med et stort jordtilliggende. Men den slags koster og sætter en stram økonomisk ramme om resten af ens arbejdsliv."

○ 18. juli 2014

"I dag er hver tredje hektar af det dyrkede areal forpagtet."

"Mange landmænd vil gerne sælge, men kan ikke, ... heldigt at mange vil forpagte, så de kan opretholde indtjening"

Investorer i landbruget

- Ophævelse af kravet om "bestemmende indflydelse" i selskabet bag landbruget
 - Fjernelse af markant barriere med henblik på at tiltrække ny kapital til landbruget
- Investor skal bruge en til at passe ejendommen
 - Forpagtning er oplagt
- Konkurrence til bankerne....?

AP modellen

- AP Pension har stiftet Dansk Farmland K/S
- Afsat 600 mio. til investering i danske landbrug
- Samarbejder med Dansk Farm Management
- Modellen baseres på:
 - Jord og bygninger ejes af et ApS, som ejes af K/S'et (den kapitalkrævende del)
 - Driften – dvs. besætning, maskiner, mv. ejes af landmanden (mindre kapitalkrævende del)

AP modellen - processen

- Landmand finder en gård
- Der udarbejdes et realistisk budget
- Projektet præsenteres for Dansk Farm Management
- Gård købes af K/S'et til en bruttoforrentning på
 - 5,2 % for jord (ca. 70 %)
 - 6,5 % for bygninger (ca. 30 %)
- I 8-10 år kan landmand udnytte købsoption på anskaffelsesprisen på jord + 80 % af prisstigning og anskaffelsespris for bygninger - afskrivninger

AP modellen – 4 cases

- **Ung landmand**
 - God alder (30-45 år)
 - Godt CV indenfor området, men begrænset kapital
- **Generationsskifte**
 - Finde "god" arving, få handlet nu
 - 10 års plan for tilbagekøb
- **Rekonstruktion**
 - Grl. dygtig landmand
 - Ny platform; sanering, saldo kvittering
- **Udvidelse**
 - Sund situation
 - oplagte synergier

AP modellen - cases

- **Rekonstruktion**
 - Grundlæggende god landmand – med likviditetsproblemer
 - Realistisk købspris
 - Ny og bedre platform – sanering, saldokvittering
- **Udvidelse**
 - Sund situation
 - Oplagte synergier
 - Gerne med jorddel

AP modellen - udfordringer

- Fastsættelsen af forpagtningsafgiften
 - Får begge parter nok ud af det?
 - Rådgivning
- Gæld – hvem betaler regningen
- Finansiering af driften
- Accept af ordningen i landbruget
- Selveje-tanken

Fremtidige modeller

- Flere pensionskasser afventer AP Pensions erfaringer
- Når krav om "bestemmende indflydelse" ophører
 - Mindre administration for investor
 - Muligvis flere ansatte driftsledere
 - Lettere at komme ud for begge parter, hvis forholdene viser sig uholdbare

SPØRGSMÅL?

DEBAT

Finansiering af næste generation

SPOR 2 (10:35-12:00)

Hvilke kapitalformer
byder fremtiden på?

Indlæg

- ***Hvilke kapitalformer byder fremtiden på?***
v/Kenneth Kjeldgaard, specialkonsulent, VFL
- ***Hvordan finansierer udenlandske landmænd investeringer?***
v/Susanne Clausen, chefkonsulent, Kvæg, VFL
- ***Hvor skal kapitalen komme fra?***
v/Torben Andersen, Dansk Farm Management
- ***Erfaringer med AP Pension***
v/Jacob Therkildsen, landmand, Nygård
- ***Diskussion***

Finansiering af næste generation Hvilke kapitalformer byder fremtiden på? 3. okt. 2014

Kenneth Kjeldgaard
Specialkonsulent
VFL, Finans & Formue

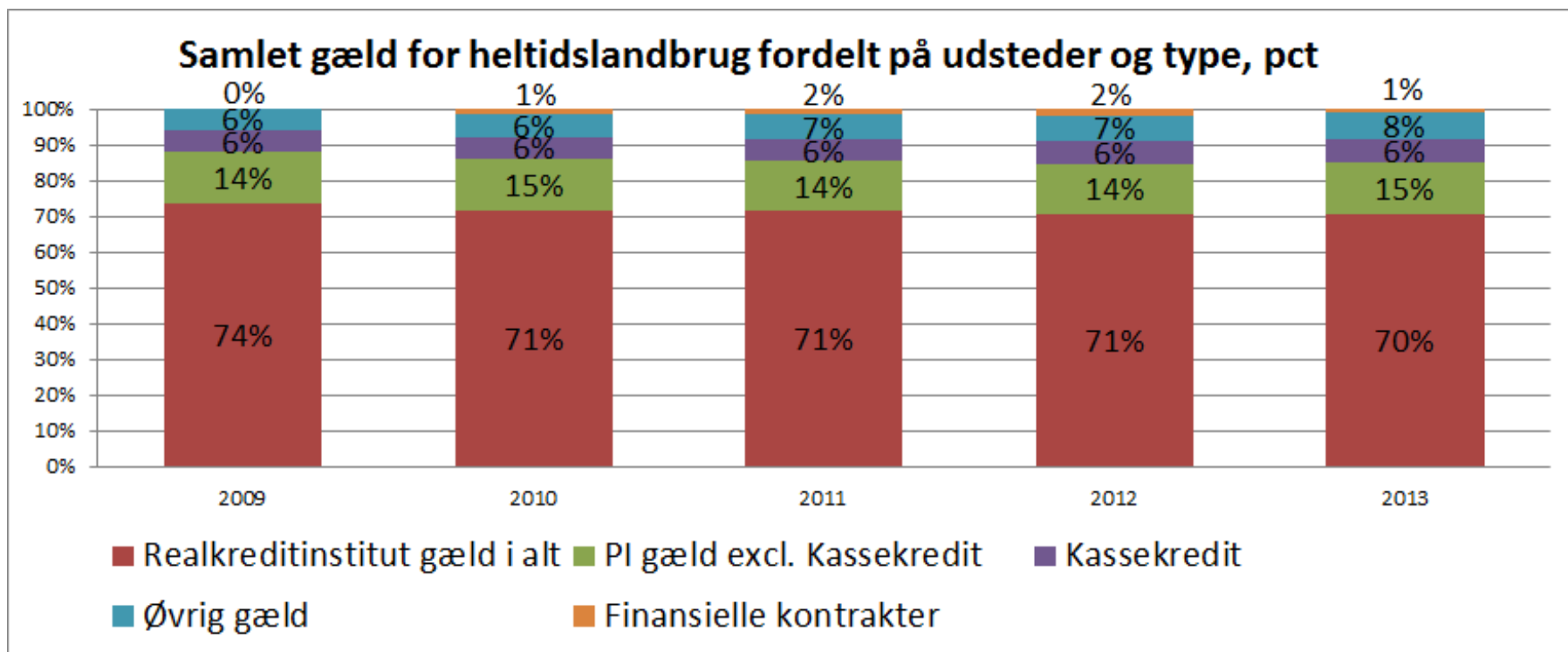

Disposition

Hvilke kapitalformer byder fremtiden på?

- Hvordan er landbruget finansieret i dag
- Har vi den rette finansieringsmodel/struktur til fremtidens landmand
- Fremtidens finansieringsmuligheder

Hvordan er landbruget finansieret i dag?

Kilde: Regnskabsdatabasen

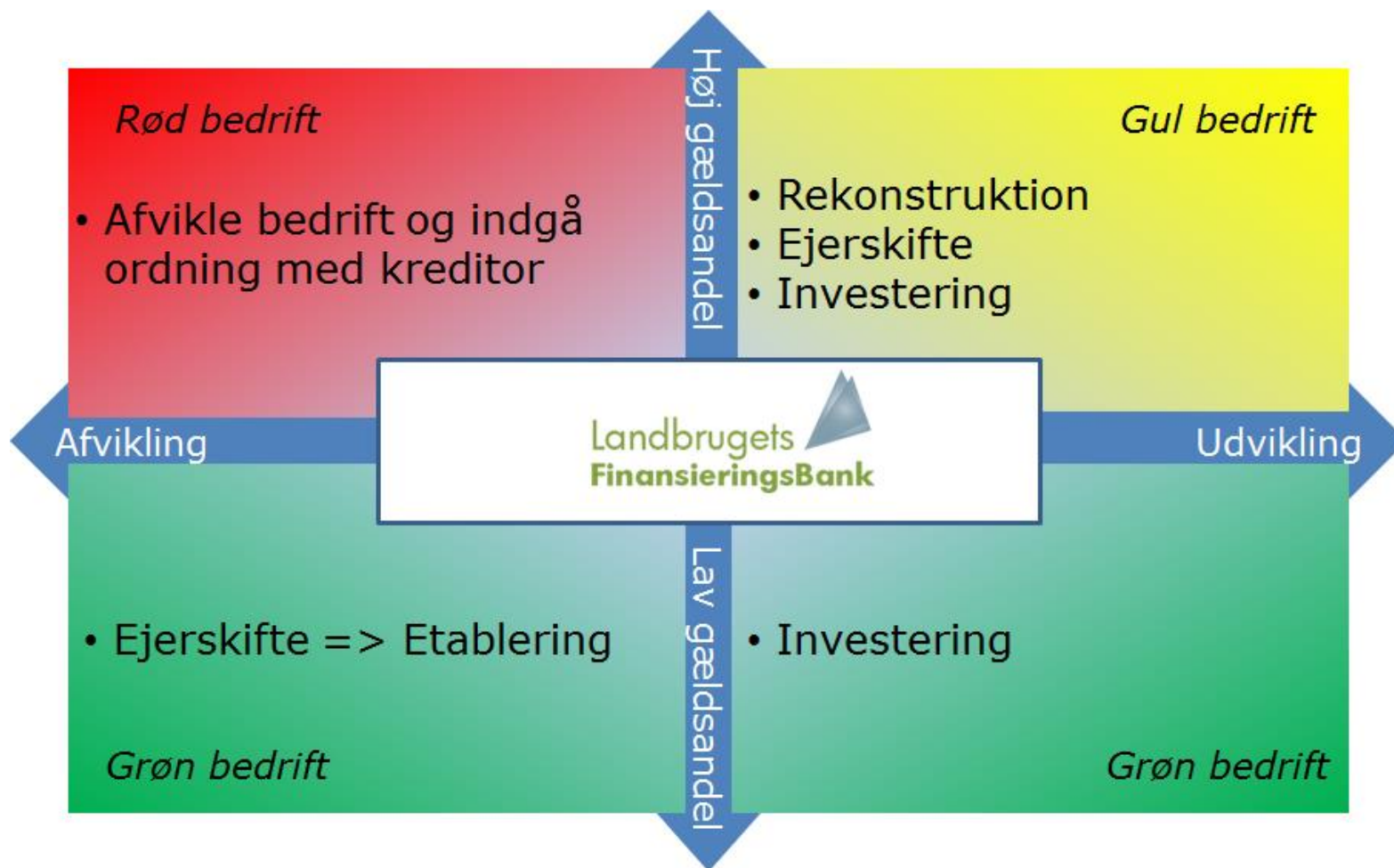
Hvordan er landbruget finansieret i dag?

Andre primære udbydere:

VÆKSTFONDEN

Landbrugets FinansieringsBank (LFB)

Landbrugets FinansieringsBank (LFB)

○ Produkter og priser

- Serielån med maks. løbetid på 15 år (min. 1 mio. kr.)
- Annuitetslån med maks. løbetid på 20 år (min. 1 mio. kr.)
- Garanti (75% af PI-lån) med maks. løbetid på 10 år. Nedskrives efter år 2 lineært over 8 år (min. 1 mio. kr.)
- Forbedringsgaranti (50% af PI-lån) med maks. løbetid på 7 år (min. 1 mio. kr.)

- Udlånsrente: CITA3 + variabelt tillæg på mellem 6-9 %-point
- Stiftelsesprovision udlån 1,5% (maks. 50.000)
- Garantiprovision: 3% af garanti maks.
- Stiftelsesprovision garanti 1,5%/2,0% (maks. 50.000)

- Udlån kan indfries kontant til kurs 100
- Garanti kan til enhver tid opsiges af PI

Landbrugets FinansieringsBank (LFB)

- Fordele ved at benytte LFB
 - Projektet kan gennemføres
 - Alle lån og garantier kan indfries før tid uden særlige indfrielsesomkostninger
 - Pengeinstituttet har incitamenter til at bruge LFB

Vækstfonden

1

**Lånebehov over
2 mio. kr.**

Vækstlån – når
dine sikkerheder
ikke rækker.

2

**Lånebehov over
2 mio. kr.**

Ansvarlige lån –
når din egen-
kapital er for lille

3

**Lånebehov under
2 mio. kr.**

Vækstkaution –
når dine sikker-
heder ikke rækker.

25. september 2014 / Side 1

+ nyt etableringslån

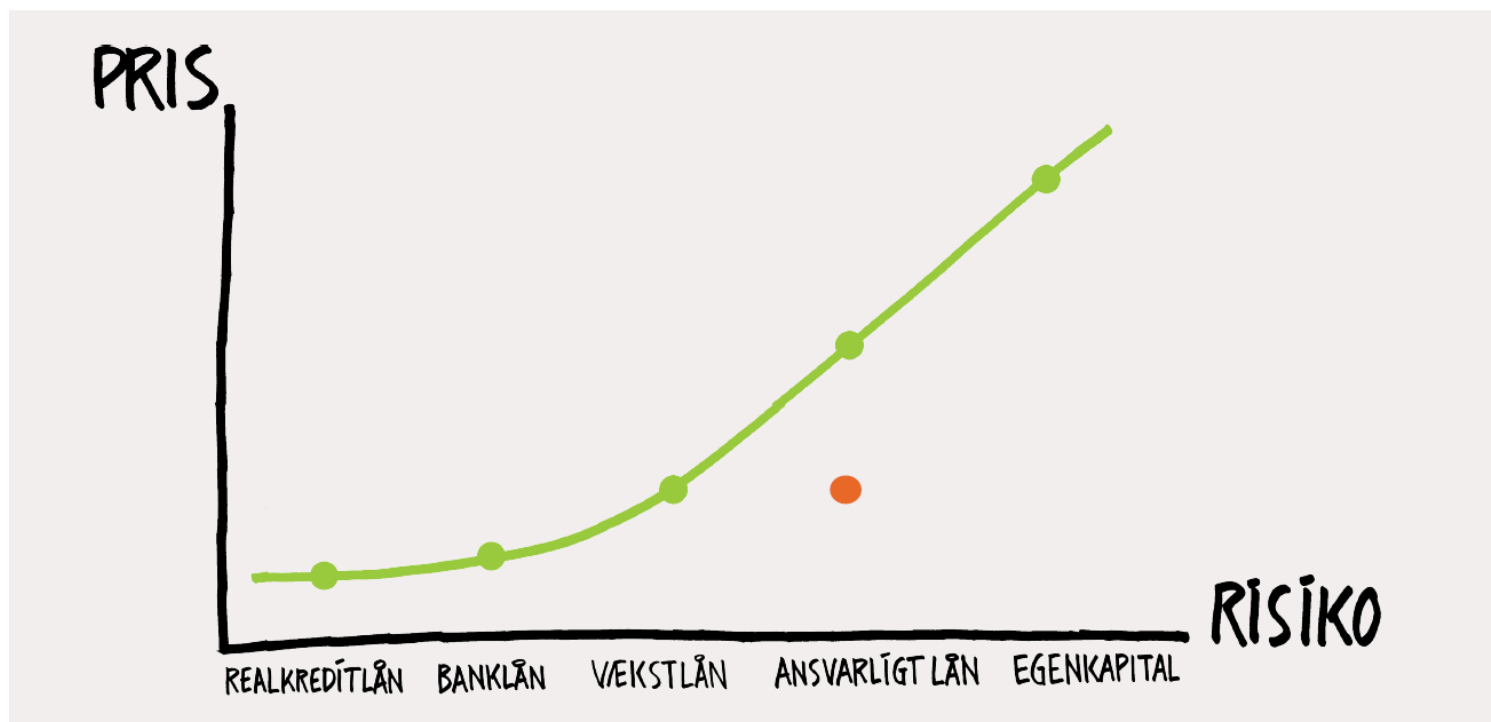
Vækstfonden

○ Etableringslån

Vækstfonden

Etableringslån er Ansvarligt lån til samme rente som Vækstlånet

Vækstfonden

○ Produkter og priser

- Vækstlån (+2 % over bankrenten)
- Vækstkaution (1,5 % en gang og 1,5 % årlig)
- Ansvarlige lån (CIBOR 3mdr.+9%)+(5%)*
- *Etableringslån til landbrug* – kan sidestilles med ansvarlig lån men til samme rente som vækstlån

Stiftelsesomkostninger mv. se www.vf.dk

* Se ydelsesregneark på hjemmeside

Vækstfonden

- Fordele ved at benytte Vækstfonden
 - En samlet finansieringsløsning/pakke
 - Nemmere adgang til yderlige finansiering
 - Pengeinstituttet har incitamenter til at bruge Vækstfonden

Disposition

Hvilke kapitalformer byder fremtiden på?

- Hvordan er landbruget finansieret i dag
- Har vi den rette finansieringsmodel/struktur til fremtidens landmand
- Fremtidens finansieringsmuligheder

Har vi den rette finansieringsmodel/struktur til fremtidens landmand?

- Er den traditionelle finansieringsform forældet?
 - Hvis den er forældet, hvad skal der så til?
- Har vi et finansieringsproblem nu, og hvad tror vi i fremtiden?
- Hvilke løsninger kan vi forstille/tænke os?
- Kan vi hente inspiration i udlandet?

Har vi et finansieringsproblem?

Det er der noget, der tyder på!

Fødevareindustrien er blevet bank for landbruget

Af Kathrine Rossau
29. juli 2013, 10:20

Kreditklemmen i landbruget strammer nu så meget, at aftagerne indfører støtteordninger for at sikre råvareforsyningen.

Ny aftale løsner landbrugets kreditklemme

Fødevareministeren, fagforeninger, slagterier og landbrug går nu sammen om en samlet pakke, der skal sætte gang i et grønt investeringsboom i svine sektoren. Landbruget forventer, at initiativet vil medføre investeringer for op til 1,5 mia. kr. og skabe omkring 2.000 arbejdspladser i sektoren.

Publiceret 4. april 2013

Fødevareministerens bidrag til pakken er en støtteordning til 150 mio. kr., der skal gå til miljøvenlige staldanlæg. Slagterier og landbrug bidrager med en pose penge, som betyder, at landmændene får højere priser for deres svin på slagterierne. Derudover støtter svineafgiftsfonden projekter til bl.a. dyrevelfærd, forskning og uddannelse indenfor svine sektoren.

Har vi et finansieringsproblem?

Eller...

Finanssektor: Ingen kreditklemme

Af Morten L. Handrup
mha@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 44

Annonce

Mandag 8. juli 2013

Finanstilsynet mener, at der er sket en »normalisering« af udlånet - og fralægger sig medansvar for kreditklemme.

»Bankernes risikovillighed er meget, meget lille. Det er overdrevet. De har kun et ord: Nej!

Bankerne tror igen på landbruget

Af [Bent Højgaard Sørensen](#) | 18. dec. 2013 KL 17:10 |

 Synes godt om 0

 Tweet 0

 +1 0

 Share

Business I år når danske landmænd op på rekordindtjening, og landets største landbrugsbank Nordea samt Jyske Bank har igen appetit på at give nye lån til driftige storlandmænd.

Flere banker er igen begyndt at tro på landbruget, der ellers i tre til fire år i kølvandet på finanskrisen har haft svært ved at få finansieret investeringer. Danmarks største landbrugsbank Nordea har i år haft en betydelig fremgang i udlån til landbruget.

E-mail

Print

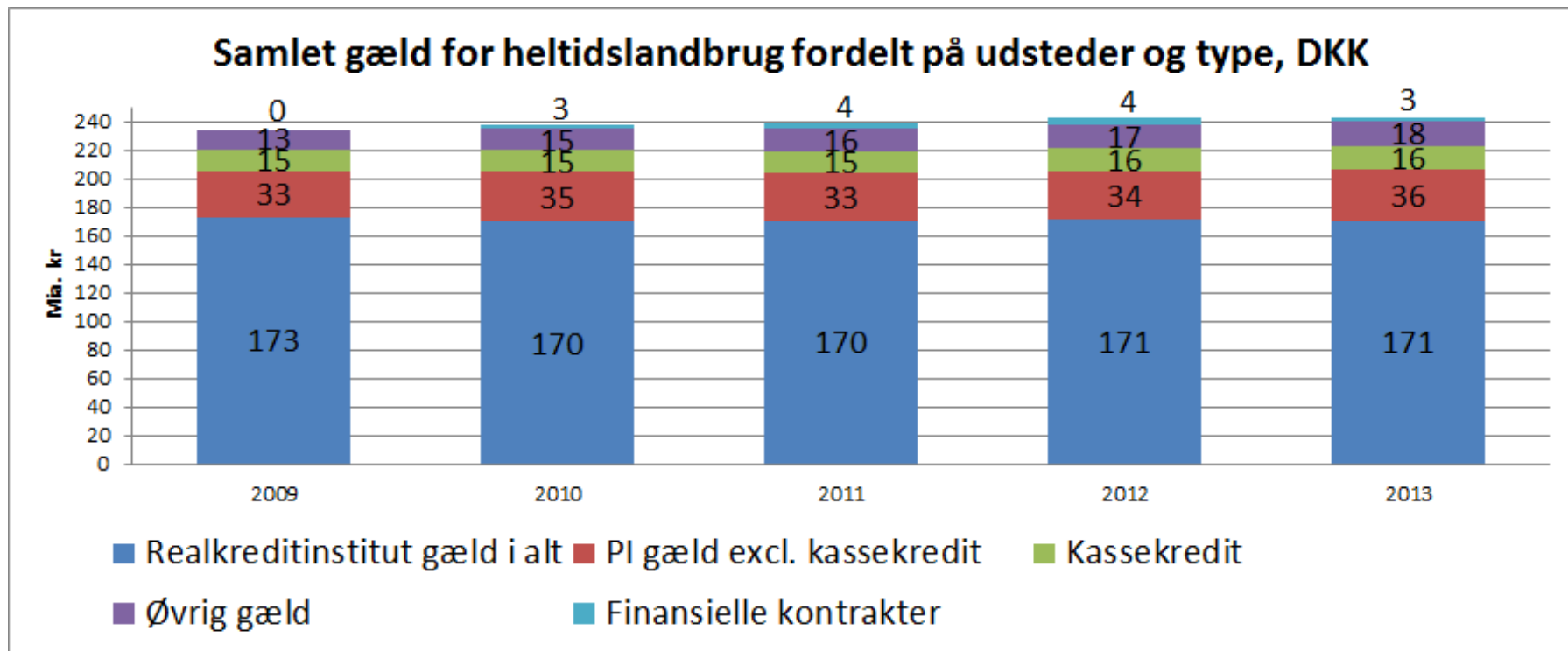
Follow [@wwwjv.dk](#)

PRØV AVISEN

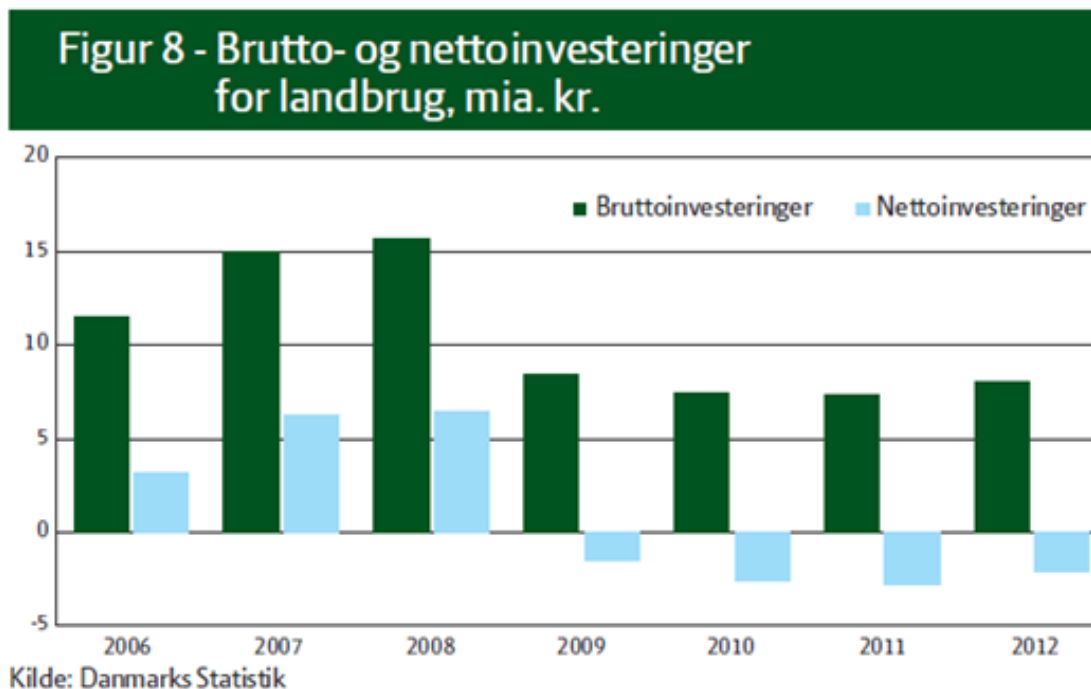
Har vi et finansieringsproblem?

○ Hvad siger tallene?

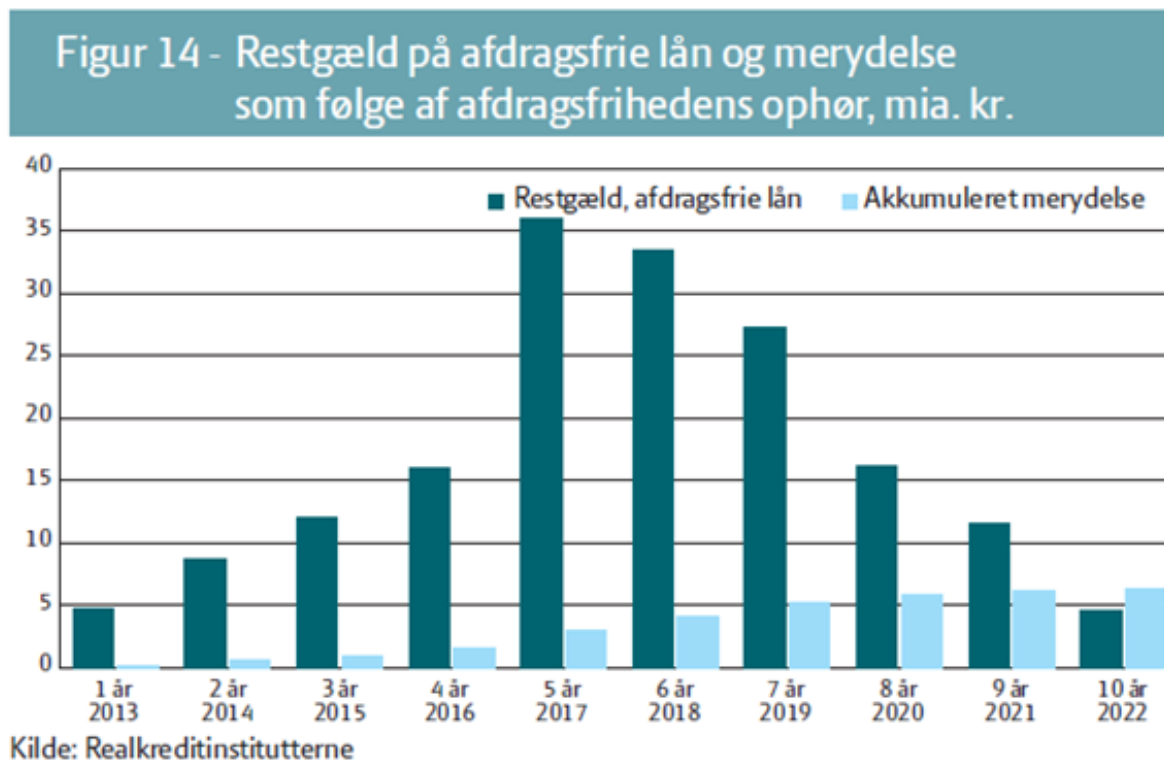
Har vi et finansieringsproblem?

- Hvad siger tallene?
 - Nedslidning af produktionsapparatet?

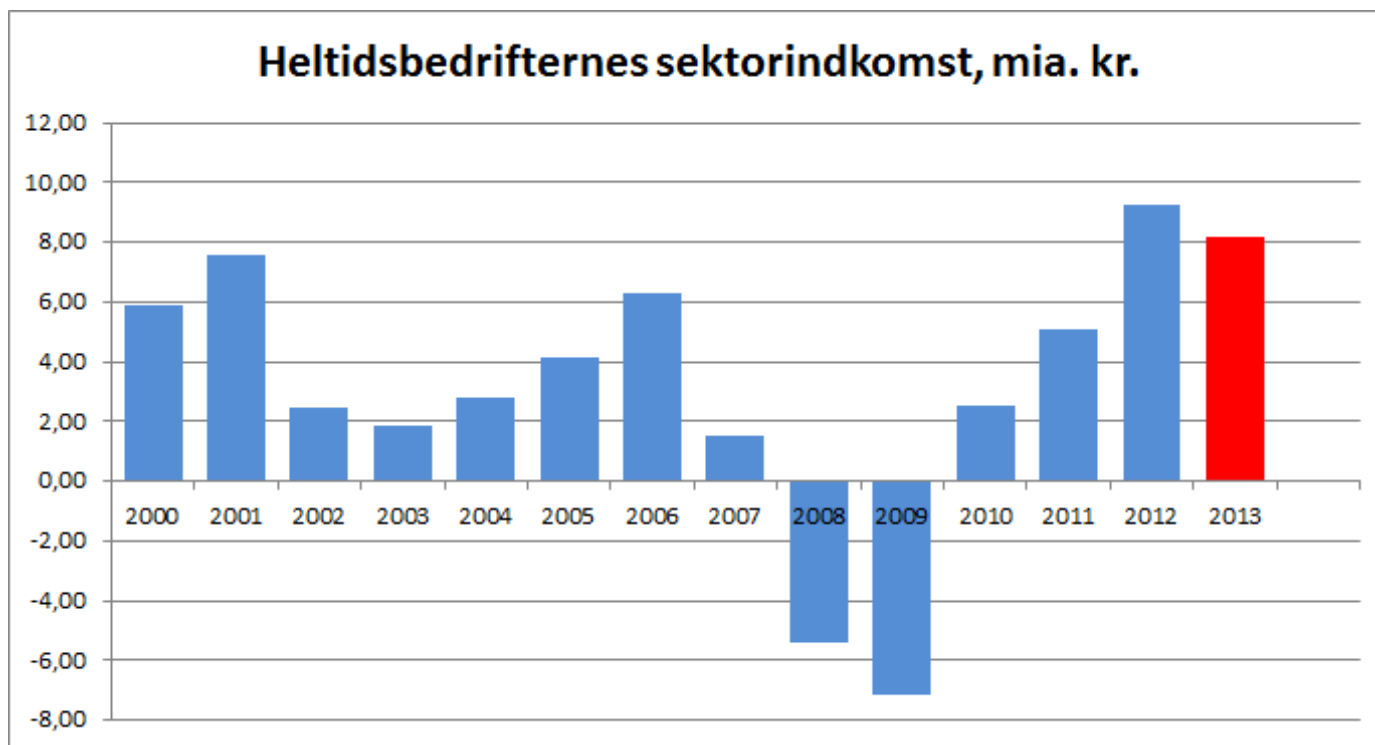
Har vi et finansieringsproblem?

○ Hvad siger tallene?

Har vi et finansieringsproblem?

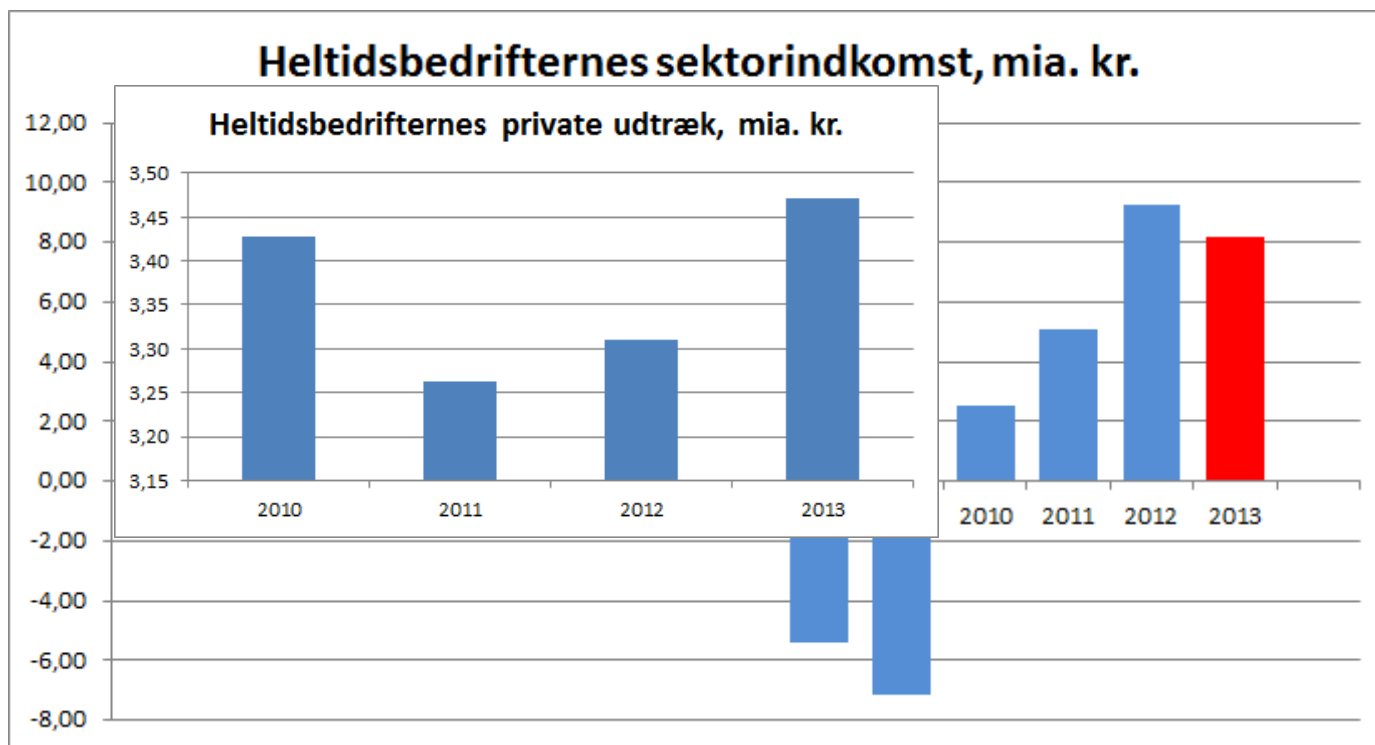
○ Hvad siger tallene?

Kilde: Regnskabsdatabasen – anm. rød sølje er foreløbig estimat

Har vi et finansieringsproblem?

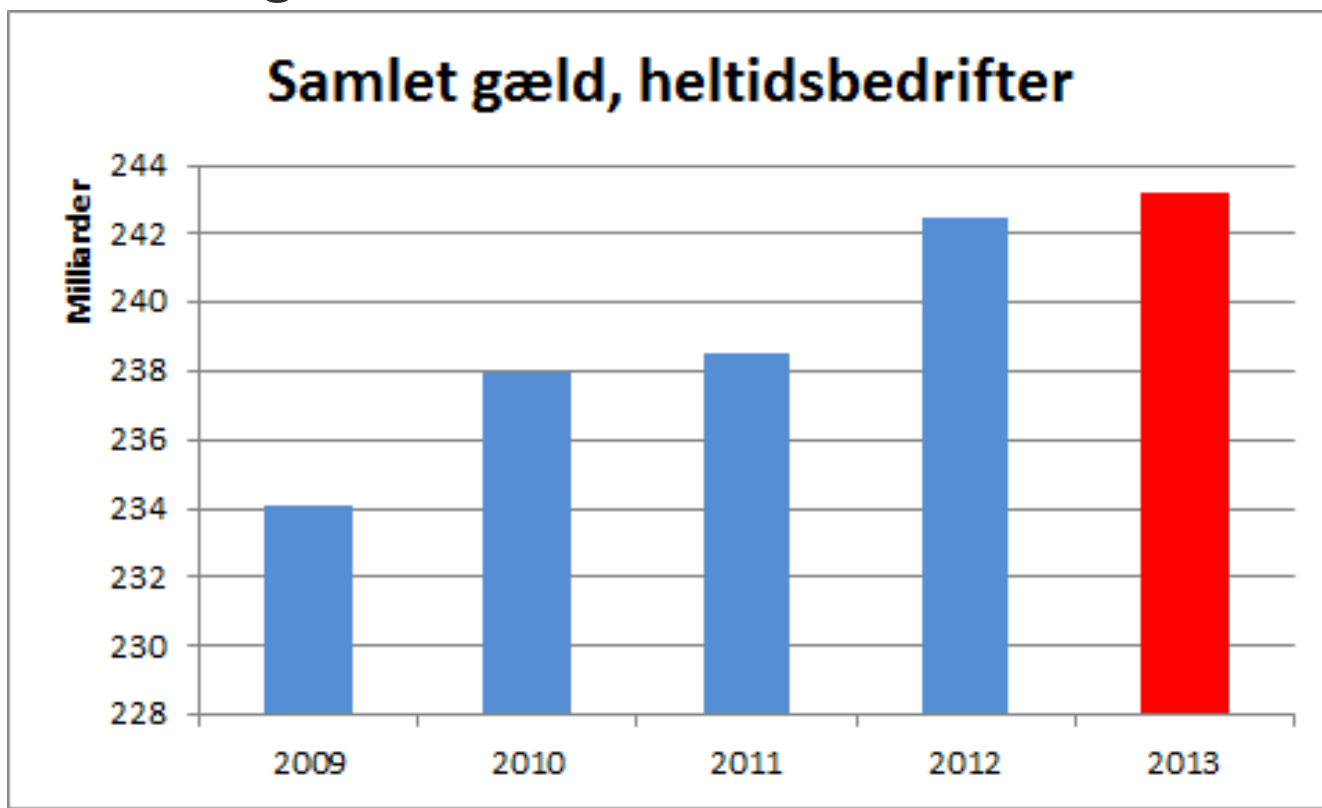
○ Hvad siger tallene?

Kilde: Regnskabsdatabasen – anm. rød sølje er foreløbig estimat

Har vi et finansieringsproblem?

○ Hvad siger tallene?

Kilde: Regnskabsdatabasen – anm. rød sølje er foreløbig estimat

Har vi et finansieringsproblem?

○ Indtjeningsgab i dansk landbrug

	"2012"	"Worst case"	"Normal case"
Indtjeningsgab	3,6 mia. kr.	18,5 mia. kr.	7,4 mia. kr.
Risiko	• Mangelfuld aflønning af indsatsfaktorerne. • Høj renterisiko.	• Fuld aflønning af alle indsatsfaktorer. • Fuld eliminering af renterisiko på realkreditlån. • Fuld afdrag på gæld.	• Realistisk aflønning af indsatsfaktorerne. • Reduceret renterisiko.

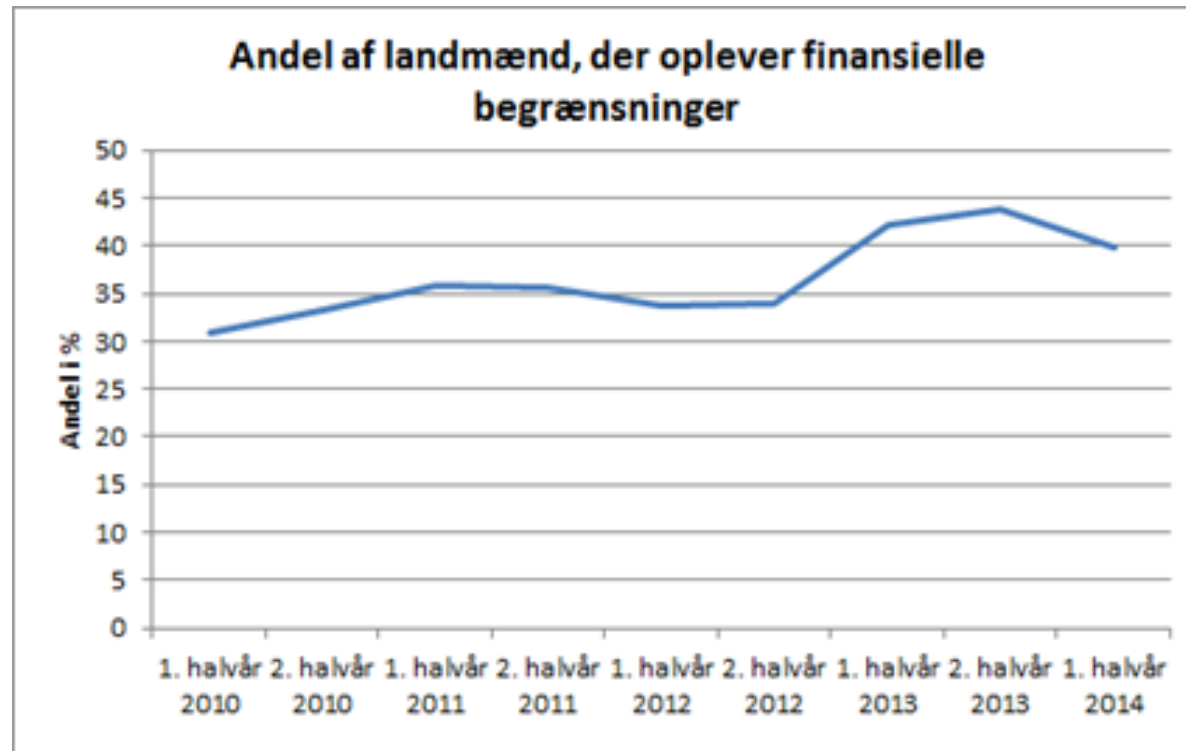
Kilde: Indtjeningsgab i dansk landbrug

Har vi et finansieringsproblem?

Forudsætninger			
	"2012"	"Worst case"	"Normal case"
1. Finansiering	- Realkredit: 2012-fordeling (ca. 85 pct. variabelt forrentet og 15 pct. variabel) - Pengeinstitut: 2012-fordeling	- Realkredit: 100 pct. lån med fast rente - Pengeinstitut: 2012-fordeling	- Realkredit: 50 pct. lån med fast rente og 50 pct. lån med variabel rente - Pengeinstitut: 2012-fordeling
2. Produktpri- ser og renter	Gennemsnitspriser og renter i 2012	Langsigtet pris- og renteniveau	Langsigtet pris- og renteniveau
3. Investeringer	Investeringer foretaget i 2012	Investeringer svarende afskrivninger plus 4 pct. samt jordkøb plus 3 pct. af eget jord	Investeringer svarende til afskrivninger plus 2 pct. og jordkøb plus 1,5 pct. af eget jord
4. Afdrag på gæld	Afdrag i 2012	- Afdrag på alle realkreditlån og "ordnede" banklån. - Jord afdrages over 30 år, driftsmidler over 10 år	Afdrag på gæld på aktiver med værdiforringelse, dvs. bygninger, maskiner og inventar over 15 år
5. Ejeraflønning	Private udtræk inkl. skat i 2012	Beregnet ud fra normtimer	Private udtræk inkl. skat i 2012
6. Egenkapital- forrentning	Forrentning af egenkapital som i 2012	5 pct.	3 pct.
7. EU-støtte	Støtte i 2012	20 pct. reduktion af direkte støtte i forhold til 2012 og yderligere 15 pct. overført til LD-pulje	Med 20 pct. reduktion af direkte støtte i forhold til 2012

Har vi et finansieringsproblem?

○ Hvad synes landmanden?

Hvilke løsninger kan vi forestille/tænke os?

- Er det den nuværende finansieringsstruktur?
- Er det en ændret ejerstruktur?
- Hvilken rente forventes der til finansieringen?
- Hvor skal pengene komme fra?

Disposition

Hvilke kapitalformer byder fremtiden på?

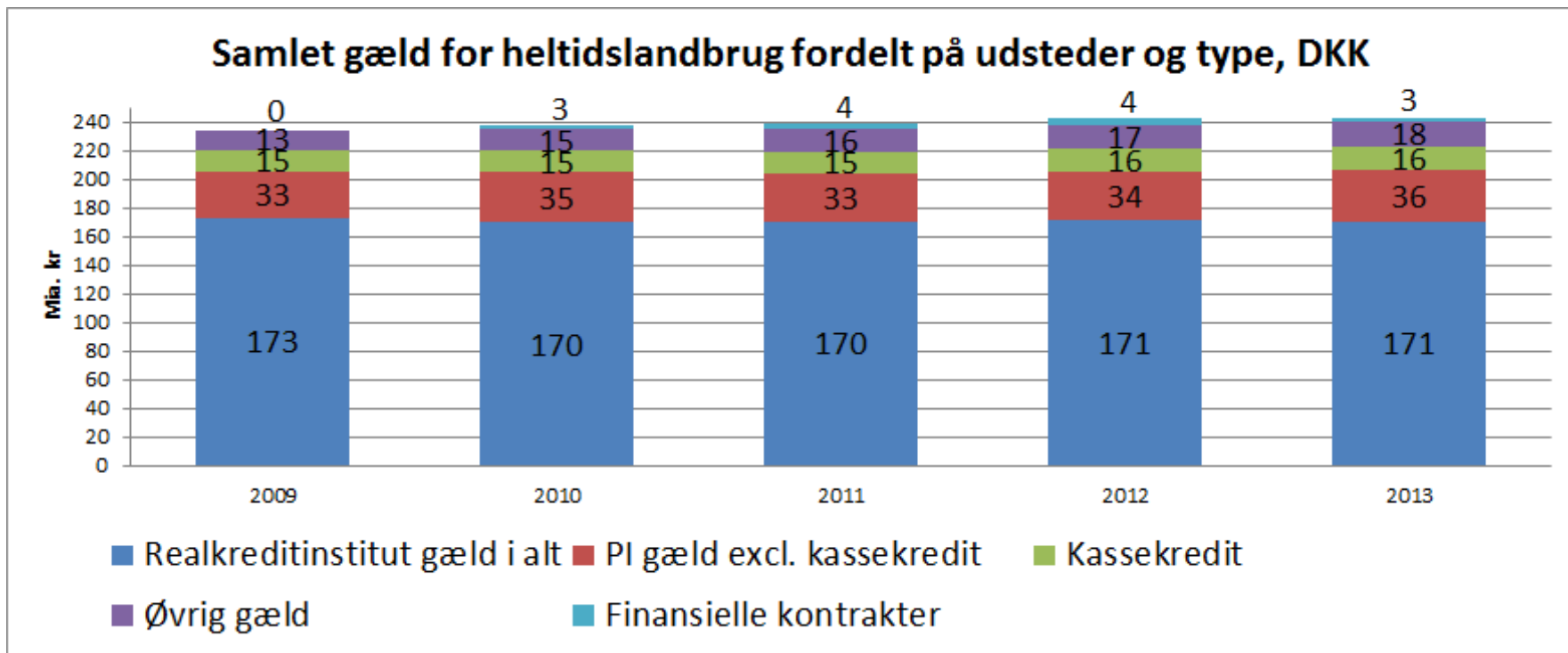
- Hvordan er landbruget finansieret i dag
- Har vi den rette finansieringsmodel/struktur til fremtidens landmand
- Fremtidens finansieringsmuligheder

Fremtidens finansieringsmuligheder

- Hvordan skal fremtidens landmand finansierer sig?

Er realkredit- og bankfinansiering også løsningen i fremtiden?

Hvilke løsninger kunne vi tænke os? - og hvilke løsninger er der?

○ Andre lånemuligheder

- Erhvervsobligationer
- Crowdfunding
- Pantebrevsmarkedet

○ Alternative finansieringsløsninger

- Direkte forpagtning af jord og bygninger
- Pensionskasser – AP Pension
- Leasing

Erhvervsobligationer

Avis: Nye erhvervsobligationer flopper

AF RITZAU FINANS

Offentliggjort 24.02.14 kl. 07:46

Folketingets idé med at finde alternative måder at finansiere lidt mere risikable kreditter på, ved at pulje og sælge erhvervsobligationer, lader til at blive et stort flop, skriver Licitationen - Byggeriets Dagblad.

Hverken banker eller pensionskasser, som skulle overtage obligationerne, er interesserede, og det skyldes at de projekter, som eventuelt skulle finansieres ad denne vej, er for risikable, når de vurderes efter bankernes normale risikoskalaer.

Et af de pensionsselskaber, der i forvejen er meget aktiv inden for investering i byggeri og ejendomsudvikling, Pensam, er skeptisk.

"Umiddelbart er vi ikke interesseret i erhvervsobligationer, som modellen er nu. Det er for risikabelt," siger investeringsdirektør i Pensam, Benny Buchardt Andersen.

Han savner tilstrækkelige redskaber til at tjekke de underliggende forhold hos låntagerne.

/ritzau/FINANS

RSS Print

AA

Del artiklen

Synes godt om 0

Seneste Finansnyt

[Bankernes problemknuser taler ud](#)

[Legendarisk](#)

Erhvervsobligationer

Danske Bank tror fortsat på de nye erhvervsobligationer

Af KASPER KRONENBERG
Offentliggjort 09.01.14 kl. 12:09

Nordea og Jyske Bank skød forleden erhvervs- og vækstministerens nye model ned for udstedelse af erhvervsobligationer. Hos Danske Bank arbejder man konstruktivt videre og tror på modellen. (Opdateret)

På Holmens Kanal i København har man fortsat en tro på, at den nye form for erhvervsobligationer, der er kommet til verden bl.a. via nye lovgivning fra Erhvervs- og Vækstministeriet, har gang på jord.

Hos Danske Bank er man dog endnu ikke på plads med det benarbejde, der skal bane vejen for specifikke udstedelser, hvor virksomheders lånebehov puljes sammen, hvorefter investorer kan købe obligationer, der skal finansiere specielt SMV'ernes kreditbehov.

"Vi ser positivt på det. Loven er fortsat ny og derfor skal vi have undersøgt en række ting nærmere. Blandt andet omkring de IT-mæssige udfordringer, ligesom vi skal se på, hvilke typer af lån, vi kan bruge i den her model," siger Head of Securitization hos Danske Bank, Kennt Knudsen til FinansWatch.

Tidligere på ugen meldte både Nordea Og Jyske Bank ud, at de ikke ønskede at benytte sig af det nye værktøj, fordi man mente, at man godt kunne servicere kundernes behov via de klassiske banklån.

RSS Print

Del artiklen

Synes godt

Relaterede artikler

Banker tvivl
erhvervsobl

Sampensio
erhvervsobl

Seneste Peng

Finanstilsyr
nedskrivnin
Arbejderne:

Coop Bank
fordoblet ku

Alm. Brand
milepæl

Kreditcheff i
den afgræn

Erhvervsobligationer

"Vi har ingen planer om at bruge den nye model. Vi er i en situation, hvor vi selv rigtig gerne vil låne penge ud til selskaber," siger Jyske Banks forretningsdirektør for erhvervskunder Rune Møller til Børsen.

Fra Nordea lyder meldingen også, at det formentlig er billigere bare at låne pengene i banken.

Kritikerne af den nye model for erhvervsobligationer siger, at pensionskasserne har rejst en reel bekymring for, at de blot ender op med at stå med de dårlige kreditter, som bankerne ikke ønsker at have på egne bøger? Er det en fair kritik?

"Det er vel sådan, at hvis man sælger noget til en kreds af investorer, som medfører, at de lider tab eller på anden vis får en dårlig oplevelse, ja så kan du ikke komme tilbage til dem en anden gang. Så jeg vil sige det sådan, at der vel ikke er nogen, der har en interesse i at smadre et nyt marked, allerede inden det er bygget op."

Der pågår også en debat om, at I som banker skal være indstillede på at tage en større del af risikoen i forbindelse med de her udstedelser. Hvordan ser du på det synspunkt?

"Jeg synes, at man skal holde sig for øje, at hvis man tager 5 pct. af en udstedelse, så tager man jo en risiko sammen med investor. Men der kan selvfølgelig være en diskussion om, hvor man finder den rette balance. Der er også nogle regulatoriske forhold at tage højde for omkring kapitalfrigørelse, der kan være afgørende for, hvor meget man kan sælge," siger Kennt Knudsen til FinansWatch.

Det tekniske setup bliver sådan, at en række banker skal kreditvurdere lån til erhvervskunder, der er for små til selv at gå i kapitalmarkederne. Lånene skal bundtes sammen i obligationer, som interesserede investorer kan købe. Bankerne skal købe mindst fem pct. hver. Pensionskasserne kommer til at blive de afgørende investorer, men de ser ud til at være lukne på konceptet.

"De lån, der lander hos mig, og hvor jeg skal påtage mig risikoen, er dem, bankerne ikke selv vil have. Og det er ikke for at tillægge nogen nogle skumle motiver, det er bare almindelig junglelov, der gælder her," siger direktør i AP Pension Søren Dal Thomsen til Børsen.

Nogenlunde samme melding kommer fra Industriens Pension, mens Pensam hæfter sig ved den manglende gennemsikuelighed i kreditkvaliteten. PFA og Danica udtrykker sig også kritisk.

Erhvervsobligationer

○ Barrierer

- Kreditvurdering/kreditkvalitet af landbrug
- For få potentielle investorer og tvivl om det rigtige renteniveau
- Hvor er markedet? – risiko for illikvidt marked
- Pengeinstitutterne og realkredit har relativ let adgang til finansiering. Incitamentet ikke så stort for udstedelse af erhvervsobligationer.
- Højere rente end tilsvarende banklån
- Behov for first movers og alternativ handelsplads

Erhvervsobligationer

○ Fordele

- Langsigtet (5-7 år) afdragsfri kreditmulighed, der ikke kan opsiges af banken
- Alternativ til bankfinansiering, hvis kreditpolitikken strammes
- Typisk ingen krav om sikkerheder/pant

Crowdfunding

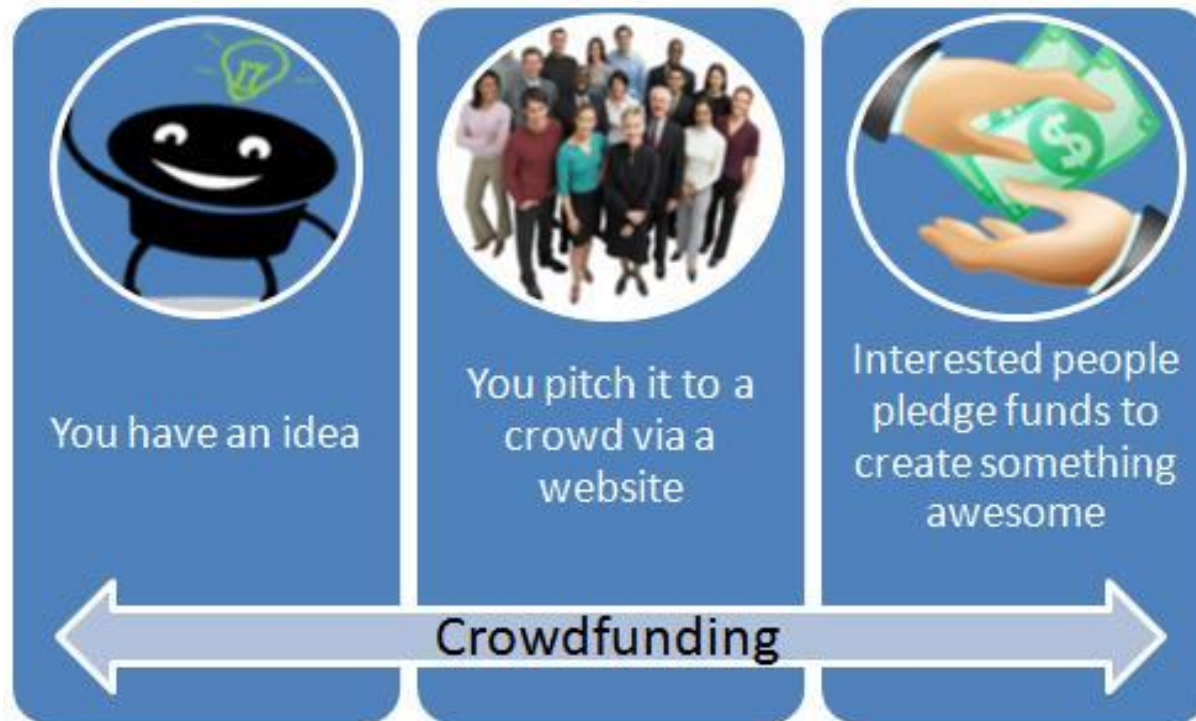
- Få massen til at hjælpe med finansieringen

Kilde: <http://ernestbarbaric.com/non-profit-guide-to-crowdfunding/>

Crowdfunding

○ Model

Kilde: <http://tfour.me/2012/06/crowdfunding-in-the-middle-east/>

Crowdfunding

4 Crowdfunding Models

Funds 4 Equity i.e. shares

Funds 4 Debt i.e. loan

Funds 4 Donation e.g. charity, political campaign

Funds 4 Rewards

© Systimplicity 2012

Kilde: <http://crowdfundingdownunder.com/tag/funds-4-equity/>

Crowdfunding

- Mulige løsninger indenfor landbrug
 - Aktiemodellen – Aktier til gengæld for lån
 - Lånemodellen – Traditionel lånetilgang

Crowdfunding

- Tre meget væsentlige forudsætninger for, at en crowdfunding-platform bliver succesfuld
 - en disciplineret og effektiv kreditproces
 - en effektiv IT-baseret auktionsmekanisme, der muliggør en markedsbestemt rentefastsættelse
 - en solid afvikler af betalingsstrømme, som minimerer modpartsrisikoen
- http://borsen.dk/opinion/blogs/view/17/2574/crowdfunding_og_systemisk_risiko.html

Crowdfunding – udenfor landbruget

"Der er noget galt i banksektoren"

Af MATHIAS ØRSBORG JOHANSEN
Offentliggjort 12.06.14 kl. 14:02

Fremtidens finansieringsformer går i øjeblikket uden om bankerne i større og større omfang, og i sidste måned fik Danmark sit første crowdfundede virksomhedslån. FinansWatch har talt med bagmændene bag Danmarks første peer to peer-lånere.

Foto: Colourbox

"Der er noget galt i banksektoren," siger Andreas Christensen over telefonen.

Mens hans læber sandsynligvis ikke er de eneste, den sætning er kommet over siden finanskrisens begyndelse, så er han blandt de få herhjemme, hvor ordene er blevet til mere end lyd. Små og mellemstore

virksomheder skriger kreditklemme og likviditetskrise, og for Andreas Christensen og kollegerne hos Lendino er virksomhedernes søgen på alternative finansieringskanaler blevet anledningen til at bringe konceptet *peer to peer funding* til Danmark.

RSS Print

Del artiklen

Relaterede

[Banker](#)
[Finans](#)
[tænketa](#)
[Statslige](#)
[rekord](#)
[Obligati](#)
[store](#)
[Planern](#)
[smuldre](#)

Crowdfunding

○ Fordele

- Stort udbudspotentiale
- Skræddersyet finansiering
 - Tidshorisont
 - Afdragsfrihed
- Fremskaffelse af (billig) EK

Crowdfunding indtil videre for landbrug?

(Sælger)Pantebreve

○ Barrierer

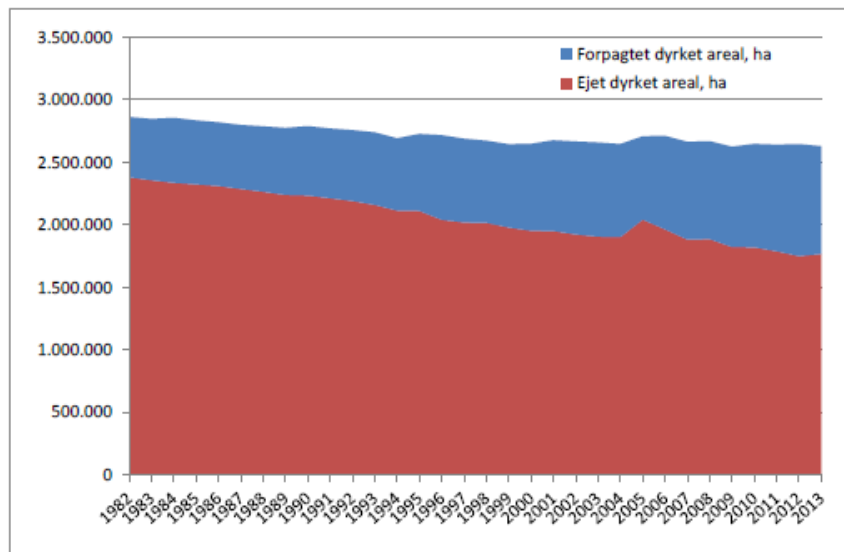
- Ikke rigtigt et reguleret marked i dag
- Risiko for "forkert pris" på ejendom
 - Omvendt er sælgerpantebrevet måske det, der gør, at handlen går igennem
- Hvilken rente skal og kan forventes

(Sælger)Pantebreve

○ Fordele

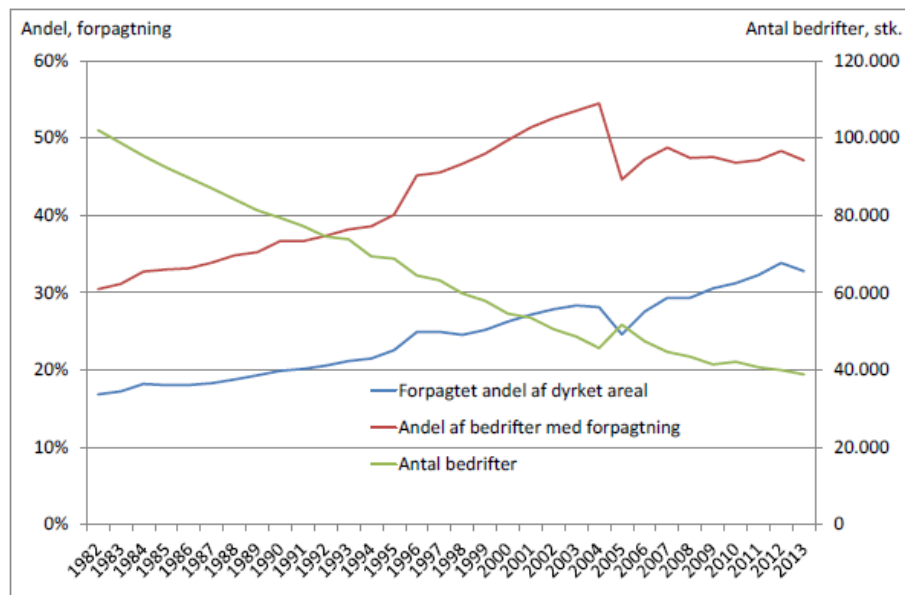
- Mindre traditionel fremmedfinansiering
- En metode til at få handlen igennem
- Bibeholde EK i erhvervet

Alternativ til finansiering: Forpagtning

Figur 17: Udvikling i eget og forpagtet dyrket areal. Kilde: Danmarks Statistik

Vil forpagtning fortsat stige i fremtiden?

Figur 18: Udviklingen i udbredelsen af forpagtning. Kilde: Danmarks Statistik

Kilde: www.landbrugsinfo.dk, Udviklingen i omsætningen af landbrugsejendomme

Alternativ til finansiering: Forpagtning

Tabel 1:	Økonomi for den ældre generation (sælger?)			Økonomi for den yngre generation (køber?)	
	Forsat drift	Bortforpagtning	Salg	Forpagtning	Overtagelse
Dækningsbidrag	1.720.000	-	-	1.892.000	1.892.000
Løn	-320.000	-	-	-60.000	-60.000
Maskinstation	-160.000	-	-	-160.000	-160.000
Andre kontante kapacitetsomkostninger	-580.000	-120.000	-20.000	-580.000	-580.000
Afskrivninger	-340.000	-25.000	-	-315.000	-340.000
Kapacitetsomkostninger i alt	-1.400.000	-145.000	-20.000	-1.115.000	-1.140.000
Resultat før finansiering	320.000	-145.000	-20.000	777.000	752.000
EU-støtte	400.000	-	-	445.000	445.000
	720.000	-145.000	-20.000	1.222.000	1.197.000
Forpagtningsudgifter / indtægter	-	800.000	-	-800.000	-
Renteindtægter	35.000	87.500	572.500	-	-
Renteudgifter	-161.000	-161.000	-	-62.000	-1.170.000
Resultat efter finansiering	594.000	581.500	552.500	360.000	27.000

Alternativ til finansiering: Forpagtning

Tabel 1:	Økonomi for den ældre generation (sælger?)			Økonomi for den yngre generation (køber?)	
	Forsat drift	Bortforpagtning	Salg	Forpagtning	Overtagelse
Dækningsbidrag	1.720.000			1.892.000	1.892.000
Tabel 1:	Økonomi for den ældre generation (sælger?)				
	Forsat drift	Bortforpagtning	Salg		
Dækningsbidrag	1.720.000	-	-		
Resultat efter finansiering	594.000	581.500	552.500		
Forpagtningsudgifter / indtægter	720.000	-145.000	-20.000	1.222.000	1.197.000
	-	800.000	-	-800.000	-
Tabel 1:	Økonomi for den yngre generation (køber?)				
	Forpagtning		Overtagelse		
Dækningsbidrag	1.892.000		1.892.000		
Resultat efter finansiering	360.000		27.000		

Alternativ til finansiering: Forpagtning

Tabel 1:	Økonomi for den ældre generation (sælger?)			Økonomi for den yngre generation (køber?)	
	Forsat drift	Bortforpagtning	Salg	Forpagtning	Overtagelse
Landbrugsaktiver					
Fast ejendom	30.000.000	30.000.000	-	-	30.000.000
Inventar og maskiner	2.000.000	-	-	2.000.000	2.000.000
Beholdninger	1.000.000	-	-	1.000.000	1.000.000
Andre, ikke landbrugsrelaterede, aktiver	2.000.000	5.000.000	3.000.000	-	-
Pantebrev	-	-	8.000.000	-	-
Aktiver i alt	35.000.000	35.000.000	11.000.000	3.000.000	33.000.000
Realkreditgæld	-12.500.000	-12.500.000	-	-	-19.200.000
Bank	-	-	-	-400.000	-3.200.000
Sælgerpantebrev					-8.000.000
Leasing	-	-	-	-1.000.000	-1.000.000
Anden gæld	-500.000	-500.000	-	-600.000	-600.000
Gæld i alt	-13.000.000	-13.000.000	-	-2.000.000	-32.000.000
Hensættelser	-11.000.000	-11.000.000	-	-	-
Egenkapital	11.000.000	11.000.000	11.000.000	1.000.000	1.000.000
Gældsprocent	37,1%	37,1%	0,0%	66,7%	97,0%

Alternativ til finansiering: Forpagtning

Tabel 1:	Økonomi for den ældre generation (sælger?)			Økonomi for den yngre generation (køber?)	
	Forsat drift	Bortforpagtning	Salg	Forpagtning	Overtagelse
Landbrugsaktiver					

Tabel 1:	Økonomi for den ældre generation (sælger?)		
	Forsat drift	Bortforpagtning	Salg
Gældsprocent	37,1%	37,1%	0,0%

Tabel 1:	Økonomi for den yngre generation (køber?)	
	Forpagtning	Overtagelse
Gældsprocent	66,7%	97,0%
Egenkapital	11.000.000	11.000.000
Gældsprocent	37,1%	37,1%

Alternativ til finansiering: Forpagtning

Kilde: SLF Agro, nr. 134, side 12

Pensionsmodellen – AP Pension

- Den får Torben selv lov til at præsentere

Leasing

- Leasing
 - Driftsmateriel
 - Anlægsmateriel
- Sale and lease back løsning

Opsummering

- I Danmark er finansieringen koncentreret om realkredit- og pengeinstitutfinansiering + hjælpeløsninger (LFB og Vækstfonden)
- Der kan være tvivl om det setup holder i fremtiden
- Der findes alternative finansieringskilder, men barrierer gør det vanskeligt i praksis
- Forpagtningsmodel er måske en midlertidig løsning til at få konsolideret erhvervet
- Hvad gør de i udlandet?

Hvad gør de i udlandet?

- Hvad gør de i udlandet?
 - New Zeeland
 - UK
 - Frankrig